

2020Z02623

Vragen van de leden **Van der Lee** en **Diks** (beiden GroenLinks) aan de Ministers van Economische Zaken en Klimaat en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *schaliegas en plastic* (ingezonden 11 februari 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met de uitzending van Nieuwsuur «Miljoenen plastic korrels belanden in de natuur, wie ruimt ze op?»¹ Klopt het dat jaarlijks duizenden tonnen plastic korrels in het milieu verdwijnen, waaronder in de Rotterdamse haven? Bent u bekend met het nieuwsbericht «Plastic Soup Foundation zet eerste juridische stappen tegen structurele plasticvervuiling»² Klopt het dat elk jaar in de Europese Unie ruim 8 biljoen microplastics in de natuur belanden?

Vraag 2

Bent u bekend met het artikel «Overvloed aan schaliegas jaagt de productie van plastic aan – Schaliegas en plastic: een ramp voor het klimaat»³ Klopt het dat de plasticindustrie de aanjager werd van de schaliegasontwinning nadat ontdekt werd dat onder hoge temperaturen in kraakinstallaties van schaliegas ethyleen gemaakt kon worden en vervolgens plastic korrels? Klopt het dat er 225 miljard dollar is geïnvesteerd in de uitbouw van een gigantische infrastructuur voor de bijkomende verwerking van fossiele brandstoffen en de productie van meer plastic?

Vraag 3

Deelt u de zorg dat de enorme toename van schaliegasproductie leidt tot een enorme vergroting van single use plastic-productie? Zo niet, waarom niet?

¹ Nieuwsuur, 16 januari 2020, <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2318914-miljoenen-plastic-korrels-belanden-in-de-natuur-wie-ruimt-ze-op.html>

² Plastic Soup Foundation, 16 januari 2020, <https://www.plasticsoupfoundation.org/2020/01/plastic-soup-foundation-zet-juridische-stappen-tegen-structurele-plasticvervuiling>

³ MO*, 19 januari 2020, <https://www.mo.be/analyse/schaliegas-en-plastic-een-ramp-voor-het-klimaat>

Vraag 4

Deelt u de zorg over massale lekkage van plastickorrels naar het milieu? Deelt u de zorg dat de plasticproductie aan de voorkant flink lek is, dat er rond productieplaatsen massaal plastic lekt, dat de lekkage in de gebruiks- en afvalfase daar later nog bovenop komen en dat hier van een circulaire economie nog geen sprake is? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Bent u bekend met berichtgeving van de AFP «Vaca Muerta: Fracking leaves heavy footprint in Patagonia»⁴ en bent u bekend met het praktijkonderzoek van de Eerlijke Bank- en Verzekeringswijzer «Banken investeren volop in schaliegas en plastic»?⁵

Vraag 6

Klopt het dat de toenemende exploitatie van schaliegas door oliemaatschappijen in Patagonië, Argentinië, leidt tot milieuschade en schending van mensenrechten en landrechten van de inheemse bevolking? Klopt het dat de Nederlandse banken ING, ABN Amro en Van Lanschot in totaal 5,3 miljard dollar investeren in tien grote schaliegas- en plasticbedrijven, en zeven grote verzekeraars in Nederland in totaal 3,6 miljard dollar beleggen in deze tien grote schaliegas- en plasticbedrijven (Aegon, Allianz, NN Group, Vivat, Achmea, ASR en Menzis)? Klopt het dat geen van deze banken en verzekeraars publiceert wat zij concreet doen om plasticvervuiling, schendingen van de rechten van inheemse bevolkingsgroepen en milieuschade als gevolg van schaliegaswinning door bedrijven waarin zij investeren tegen te gaan?

Vraag 7

Bent u bereid om de banken en verzekeraars die in de tien grote schaliegas- en plasticbedrijven investeren aan te sporen om zich actief in te zetten op het tegengaan van plasticvervuiling, en schade aan het milieu en mensenrechtenschendingen in Argentinië die het gevolg zijn van hun investeringen in schaliegas en plasticproducenten? Deelt u de mening dat dit in lijn is met de richtlijnen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's) en het Nederlandse overheidsbeleid op het gebied van schaliegas en bevordering van circulaire economie?

Vraag 8

Bent u bereid om er bij Nederlandse financiële instellingen op aan te dringen dat zij zich actief in moeten spannen om Smart Engagement te voeren met de bedrijven waarin ze investeren om, in navolging van de UNGP's en OESO-richtlijnen, schending van mensenrechten en landrechten van de betrokken inheemse-gemeenschappen in Argentinië en schade aan het milieu tegen te gaan? Bent u bereid om zich in te zetten om de schade van de schaliegaswinning te herstellen en slachtoffers ervan te compenseren?

Vraag 9

Klopt het dat geen van de genoemde financiële instellingen expliciet rapporteert over engagementdoelen en resultaten ten aanzien van plasticvervuiling, mensenrechtenschendingen en schade aan het milieu als gevolg van investeringen in bedrijven die schaliegas winnen? Zo ja, deelt u de mening dat enkel de verwachting uitspreken dat financiële instellingen zich houden aan de OESO-richtlijnen en de UNGP's niet voldoende is? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Wat verwacht u concreet van oliemaatschappijen die schaliegas winnen en/of plastic korrels produceren ten aanzien van het tegengaan van plasticvervuiling, alsmede bescherming van mensenrechten en het milieu in bijvoorbeeld Argentinië?

⁴ Buenos Aires Times, 13 december 2019, <https://www.batimes.com.ar/news/economy/vaca-muerta-the-risky-bet-on-argentinias-fracking-industry.phtml>

⁵ Eerlijke Bankwijzer, 16 juli 2019, <https://eerlijkegeldwijzer.nl/bankwijzer/nieuws/2019/banken-investeren-volop-in-schaliegas-en-plastic>

Vraag 11

Bent u bekend met het artikel «Plastic company set to pay \$ 50 million settlement in water pollution suit brought on by Texas residents»?⁶ Klopt het dat in de VS gerechtelijk is uitgesproken dat 50 miljoen dollar milieuschade verhaald is op Formosa Plastic, een plasticvervuiler? Bent u bereid om de milieuschade te verhalen op de plasticvervuiler? Zo nee, waarom niet?

⁶ The Texas Tribune, 15 oktober 2019, <https://www.texastribune.org/2019/10/15/formosa-plastics-pay-50-million-texas-clean-water-act-lawsuit>